

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน

ตามที่กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดการประชุมกรมราชทัณฑ์ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ ในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น ๒ โดยในระเบียบวาระการประชุมเพื่อพิจารณา ได้กำหนดการพิจารณา เรื่อง “(ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของกรมราชทัณฑ์”

ในการนี้ กรมราชทัณฑ์ จึงขอให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่มีรายชื่อข้างล่างนี้ ที่จะเข้าร่วมประชุมฯ ในวัน เวลาและสถานที่ดังกล่าว Download เอกสารการประชุม (ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของกรมราชทัณฑ์ เพื่อทราบ ก่อนการประชุมในวาระเพื่อพิจารณา โดยมีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

๑. เรือนจำกลางบางขวาง
๒. เรือนจำกลางคลองเปรม
๓. เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
๔. ทัณฑสถานหญิงกลาง
๕. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง
๖. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง
๗. เรือนจำพิเศษธนบุรี
๘. เรือนจำกลางคลองไผ่
๙. เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช
๑๐. เรือนจำกลางนครสวรรค์
๑๑. เรือนจำกลางระยอง
๑๒. เรือนจำกลางราชบุรี
๑๓. เรือนจำกลางเขาบิน
๑๔. ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง
๑๕. ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
๑๖. เรือนจำกลางเชียงราย
๑๗. เรือนจำกลางนครพนม
๑๘. เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา
๑๙. เรือนจำกลางชลบุรี
๒๐. เรือนจำกลางนครราชสีมา
๒๑. เรือนจำกลางขอนแก่น
๒๒. เรือนจำกลางเชียงใหม่
๒๓. เรือนจำกลางพิษณุโลก
๒๔. เรือนจำกลางนครปฐม
๒๕. เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี
๒๖. เรือนจำกลางสงขลา
๒๗. เรือนจำจังหวัดนนทบุรี

วาระเพื่อพิจารณา

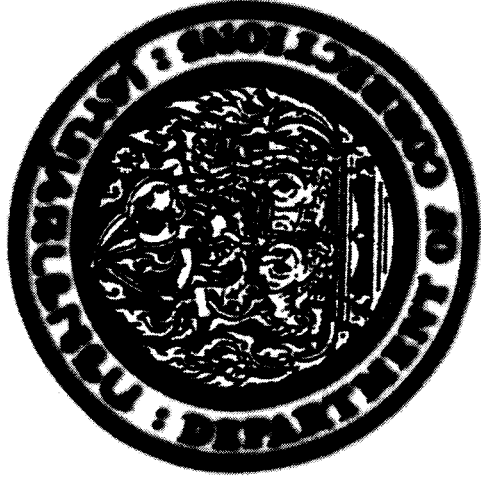
(ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของกรมราชทัณฑ์

*****

ด้วยคณะกรรมการจริยธรรมประจำกรมราชทัณฑ์ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ เห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของกรมราชทัณฑ์ ตามที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์กรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ได้ประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้ กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของกรมราชทัณฑ์ นำเสนอเข้าที่ประชุมกรมฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

ในการนี้ กคจ.จึงได้นำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของกรมราชทัณฑ์ เสนอที่ประชุมกรมราชทัณฑ์ เพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของกรมราชทัณฑ์

- ร่าง -

**ยุทธศาสตร์การส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม
และธรรมาภิบาล ของกรมราชทัณฑ์**

วิสัยทัศน์

“ข้าราชการมราชทัณฑ์เป็นผู้ยึดมั่น ในคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล
และดำรงชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง”

พันธกิจ

1. เสริมสร้างข้าราชการมราชทัณฑ์ให้มีคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล
2. ส่งเสริมให้ข้าราชการมราชทัณฑ์น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการ
ดำเนินชีวิต

เป้าประสงค์หลัก

1. เพื่อให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมและ
ธรรมาภิบาล
2. เพื่อให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้จรรยาข้าราชการ และมีจิตสาธารณะ
3. เพื่อให้องค์กรภาคสังคมได้มีส่วนร่วมและยอมรับในเกียรติภูมิ คุณธรรม จริยธรรม
ของข้าราชการกรมราชทัณฑ์
4. เพื่อให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้เอื้อต่อการหล่อหลอมให้ข้าราชการมีจริยธรรม และยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล
2. การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาข้าราชการ
3. การกำหนดมาตรฐานของคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้สอดคล้องกับลักษณะงาน
4. การส่งเสริมให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ได้เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมของ องค์กร
5. การปลูกฝังการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง
6. การสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนและประชาชนในกาส่งเสริม สนับสนุนจริยธรรม และธรรมาภิบาลของข้าราชการ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรเพื่อต่อการหล่อหลอมให้
ข้าราชการมีจริยธรรม และยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล**

**เป้าประสงค์ : สร้างมาตรฐานระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในองค์กร
ตัวชี้วัด : มีการสร้างมาตรฐานระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในองค์กร**

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
1. ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการ สร้างระบบการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี	1. โครงการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี	กพร.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	2. โครงการจัดทำมาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารงานเรือนจำ	กคจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	3. โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาลแก่ ข้าราชการ	กคจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
2. การทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ โดยรับฟังความเห็นจากข้าราชการในสังกัดและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง	1. โครงการทบทวน ปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในงานราชทัณฑ์ 2. โครงการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในงานราชทัณฑ์ 3. โครงการปรับปรุง พัฒนาระเบียบกรมราชทัณฑ์ทั่วด้วยการบริหารงานบุคคล	กน. กน. กจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
3. พัฒนาระบบการประเมินผลและการตรวจสอบการปฏิบัติงานของข้าราชการให้ เป็นมาตรฐาน มีการ ทำข้อตกลงผลการทำงานเป็นมาตรฐาน กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและมี ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน	1. โครงการจัดทำคำรับรองและประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ 2. โครงการวางระบบควบคุมภายใน 3. โครงการวางระบบการตรวจสอบภายใน 4. โครงการพัฒนาระบบประเมินผลด้วยการถอดตัวชี้วัดและเป้าหมายจากระดับองค์กรลงสู่ระดับบุคคล	กพร. กจ. ตบ. กพร.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
4. จัดให้มีช่องทางรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและคำชมเชย จากเจ้าหน้าที่ บุคคลภายนอกผู้มา ติดต่อราชการและประชาชน โดยมี การติดตามประเมินผลทุกไตรมาส	5. โครงการจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปี 1. โครงการประชาสัมพันธ์ภารกิจราชการพัฒนาและรับ ฟังความคิดเห็นจากประชาชน 2. โครงการพัฒนาช่องทางการเผยแพร่และรับ เรื่องราวร้องทุกข์ 3. โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตาม ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากประชาชน	สผต. สส. สผต. สส.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้
ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาข้าราชการ**

เป้าประสงค์ : มาตรฐานการทำงานที่เปิดกว้างและโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล

ตัวชี้วัด : มีมาตรฐานการทำงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
1. กำหนดขอบเขตหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลในแต่ละเรื่องให้ชัดเจน	1. โครงการจัดทำมาตรฐานการแต่งตั้ง โยกย้าย ข้าราชการ	กจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	2. โครงการจัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณาความดี ความชอบของข้าราชการ	กจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	3. โครงการจัดทำมาตรฐานการลงโทษทางวินัย ข้าราชการ	กจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
2. กำหนดขั้นตอนและรายละเอียดในการปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบได้	2. โครงการกำหนดกระบวนการขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการ	กพร.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
3. ส่งเสริมให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล	3. โครงการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคล	กจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
4. กำหนดเงื่อนไขด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ ให้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่การดำรงตำแหน่งต่าง ๆ	4. โครงการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาคัดเลือกแต่งตั้ง โอน โยกย้าย	กจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
5. จัดทำระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการทุกระดับให้เกิดความเป็นธรรม	5. โครงการประเมินผลการปฏิบัติราชการ	กจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
6. จัดให้มีการประเมินจริยธรรมของข้าราชการ	6. โครงการทดสอบจริยธรรมข้าราชการ	กจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
7. ให้รางวัลแก่ข้าราชการและหน่วยงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณข้าราชการ	7. โครงการมอบประกาศเกียรติคุณแก่ข้าราชการและหน่วยงานต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณข้าราชการ	กคจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การกำหนดมาตรฐานของคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล

ให้สอดคล้องกับลักษณะงาน

เป้าประสงค์ : มาตรฐานทางจริยธรรม คุณธรรมและธรรมาภิบาลของข้าราชการราชทัณฑ์

ตัวชี้วัด : มีมาตรฐานทางจริยธรรม คุณธรรมและธรรมาภิบาลของข้าราชการราชทัณฑ์

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
1. กำหนดข้อบังคับ จรรยาข้าราชการและมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม	1. โครงการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ	กคจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	2. โครงการจัดทำข้อบังคับจรรยาข้าราชการราชทัณฑ์	กคจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	3. โครงการจัดทำมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาข้าราชการราชทัณฑ์ในแต่ละสายงานวิชาชีพ	กคจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	4. โครงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาข้าราชการ	กคจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	5. โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ	กคจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
2. กำหนดนโยบายและการบังคับใช้มาตรการป้องกันการประพฤติมิชอบ			

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
3. สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการ แปลงนโยบาย/แผนไปสู่การปฏิบัติ	6. โครงการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและ ธรรมาภิบาลข้าราชการ	กกจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน
4. กำหนดตัวชี้วัดเรื่องการบังคับใช้มาตรฐาน ทางจริยธรรมในการประเมินทุกระดับ ตั้งแต่ ระดับองค์กร ระดับหน่วยงานและระดับ รายบุคคลและนำผลการประเมินไปเป็น องค์ประกอบหนึ่งในการพิจารณาความดี ความชอบ	7. โครงการจัดทำตัวชี้วัดด้านการบังคับใช้ มาตรฐานทางจริยธรรมเพื่อประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	กกจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การส่งเสริมให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ได้เรียนรู้และปฏิบัติตาม หลักคุณธรรม จริยธรรมขององค์กร

เป้าประสงค์ : การพัฒนาข้าราชการให้มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และเป็นต้นแบบ

ตัวชี้วัด : มีการจัดกิจกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร การสร้างจิตสำนึกและ
ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตลอดจนเป็นต้นแบบ

กฤษฎี	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ	
<p>1. จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อ พระยุคลบาท</p> <p>2. ส่งเสริมให้ข้าราชการมีจิตสาธารณะ เต็มใจให้บริการด้วยความเข้มแข็งไม่โล</p> <p>3. ส่งเสริมการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม ในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ด้วยการสอดแทรกเนื้อหาการส่งเสริมจริยธรรมในหลักสูตรการฝึกอบรม</p>	<p>1. โครงการณรงค์ ส่งเสริมการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ</p> <p>2. โครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท</p> <p>3. โครงการเยี่ยมสวช่วยบริการ</p> <p>4. โครงการประกวดคุณคณิกภาพข้าราชการ</p> <p>5. โครงการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม (one stop service)</p>	<p>กคจ.</p> <p>กคจ.</p> <p>ทุกหน่วยงาน</p> <p>ทุกหน่วยงาน</p> <p>กผ.</p> <p>สพ.</p>	<p>เรือนจำ/ทัณฑสถาน</p> <p>เรือนจำ/ทัณฑสถาน</p> <p>ทุกหน่วยงาน</p> <p>ทุกหน่วยงาน</p> <p>ทุกหน่วยงาน</p> <p>สำนัก/กอง</p> <p>เรือนจำ/ทัณฑสถาน</p>	
	<p>4. ส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัด จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม ในองค์กร</p> <p>5. จัดตั้งชมรม/เครือข่าย/สร้างวิทยากรตัวคูณ เพื่อขยายผลการเรียนรู้และพัฒนาข้าราชการ</p>	<p>7. โครงการตีป่าดาให้รณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>8. โครงการจัดตั้งเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>9. โครงการสรรหาผู้บริหารต้นแบบและวิทยากร ตัวคูณ</p>	<p>กคจ.</p> <p>กคจ.</p> <p>กคจ.</p>	<p>สำนัก/กอง</p> <p>เรือนจำ/ทัณฑสถาน</p> <p>สำนัก/กอง</p> <p>เรือนจำ/ทัณฑสถาน</p> <p>สำนัก/กอง</p> <p>เรือนจำ/ทัณฑสถาน</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : การปลูกฝังให้ข้าราชการดำรงชีวิตแบบพอเพียง

เป้าประสงค์ : สนับสนุนและสร้างกระบวนการเรียนรู้ของข้าราชการให้มีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

ตัวชี้วัด : มีกิจกรรมสร้างกระบวนการเรียนรู้การดำเนินชีวิตแบบพอเพียงให้ข้าราชการ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
1. ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	1. โครงการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	2. โครงการจัดทำบัญชีครัวเรือน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง	3. โครงการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	สทป./สพน./กสส.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	4. โครงการศึกษาดูงาน โครงการพระราชดำริตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	กคจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
3. ยกย่องเชิดชูเจ้าหน้าที่ ผู้เป็นต้นแบบ ในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง	5. โครงการผู้คุมพอเพียง	กคจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	6. โครงการครอบครัวราชทัณฑ์ดีเด่น	กคจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	7. โครงการผู้บริหารต้นแบบพอเพียง	กคจ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : การสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนและประชาชน
ในการส่งเสริม สนับสนุนจริยธรรมและธรรมาภิบาลของข้าราชการ**

เป้าประสงค์ : เปิดโอกาสและสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด : มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนและประชาชน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ
การเชิญบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ	1. โครงการราชภัฏที่เยี่ยมสถานศึกษา	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	2. โครงการนักเรียน/นักเรียนเยี่ยมคุก	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	3. โครงการราชภัฏที่เชิงสัมพันธ์กับสังคมและครอบครัว	สวพ.	เรือนจำ/ทัณฑสถาน
	4. โครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากบุคคล/หน่วยงานภายนอกในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน ปฏิบัติ	
ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายพันธมิตรในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน	5. โครงการบูรณาการร่วมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติราชการ	ทุกหน่วยงาน	ทุกหน่วยงาน	
	6. โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจ/ผล การปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์	สส.	ทุกหน่วยงาน	
	7. โครงการปรับปรุงกระบวนการ/ขั้นตอนการ ปฏิบัติราชการ	กพร.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน	
	8. โครงการให้คำปรึกษาคำรู้ด้านกฎหมาย	กน.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน	
	9. โครงการชุมชนสัมพันธ์	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	
	ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการถูกตรวจสอบจากองค์กรภาคเอกชนและประชาชนให้ข้าราชการเกิดการตระหนักรู้และกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการเป็นข้าราชการที่ดี มีคุณธรรม	10. โครงการประชุมชี้แจงระบบการตรวจสอบจากองค์กรภาคเอกชนและประชาชน	กคจ.	สำนัก/กอง เรือนจำ/ทัณฑสถาน

วิสัยทัศน์

ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้ยึดมั่น ในคุณธรรม จริยธรรม
ธรรมาภิบาล และดำรงชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง

เป้าประสงค์

1. เพื่อให้ข้าราชการราชทัณฑ์ ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล
2. เพื่อให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์เป็นผู้มีจรรยาข้าราชการ และมีจิตสาธารณะ
3. เพื่อให้องค์กรภาคสังคมได้มีส่วนร่วมและยอมรับในเกียรติภูมิ คุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการกรมราชทัณฑ์
4. เพื่อให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการ

ส่งเสริมให้
ข้าราชการราชทัณฑ์
บริหารจัดการและดำเนินงาน
อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้เอื้อต่อการหล่อหลอมให้ข้าราชการมีจริยธรรมและยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล
2. การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาข้าราชการ
3. การกำหนดมาตรฐานของคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้สอดคล้องกับลักษณะงาน
4. การส่งเสริมให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ได้เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมขององค์กร
5. การปลูกฝังการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง
6. การสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนและประชาชนในการส่งเสริม สนับสนุนจริยธรรมและธรรมาภิบาลของข้าราชการ

รัฐธรรมนูญ 2550	พรบ.ชรก. 2551	พรณ. บริหาร กิจการฯ	พรบ. ระเบียบฯ บริหาร	แผน พัฒนาฯ ฉบับที่ 10	วาระ แห่งชาติ ด้าน จริยธรรมฯ	ยุทธศาสตร์ ว่าด้วยการ ป้องกัน การทุจริตฯ	แผน บริหาร ราชการ แผ่นดิน (2552- 2556)	นโยบาย รัฐบาล ปัจจุบัน
--------------------	------------------	---------------------------	----------------------------	--------------------------------	---------------------------------------	---	---	------------------------------

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

คำปรารภ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงาน เพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนได้พิจารณาโดยถี่ถ้วนแล้วเห็นว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ราชการแผ่นดินในส่วนที่ตนรับผิดชอบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม ดังนั้น การใช้อำนาจเพื่อให้หน้าที่ที่ตนรับผิดชอบลุล่วง ข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจึงต้องมีคุณธรรม ซึ่งเป็นการอันพึงทำ เพราะนำประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมและตนเอง และศีลธรรมซึ่งเป็นการอันพึงเว้น เพราะเป็นโทษแก่ส่วนรวมและตนเอง ประกอบกันขึ้นเป็นจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอันเป็นความประพฤติที่พึงงาม สัมกับความเป็นข้าราชการ

อนึ่ง มาตรา ๒๘๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๕ และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๕

ดังนั้น บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งจึงมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความเป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๕ ประการ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันผู้ตรวจการแผ่นดินได้ให้คำแนะนำให้หน่วยงานทั้งหลายถือปฏิบัติ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการควรแก่ความไว้วางใจ และเชื่อมั่นของปวงชน และดำรงตนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สัมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลางไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันครบเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ฉบับนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่ารวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค
“คณะกรรมการจริยธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ
“ของขวัญ” หมายความว่า ของขวัญตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์
ส่วนรวม

หมวด ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อ ๓ ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยื่นหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม
โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลียงประมวล
จริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใดของข้าราชการอาจขัดประมวล
จริยธรรม ข้าราชการต้องไม่กระทำการดังกล่าว หรือหากกำลังกระทำการดังกล่าว ต้องหยุดกระทำการ
และส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่า
การกระทำนั้นขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการนั้นมิได้

(๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงาน
การฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการและหรือคณะกรรมการ
จริยธรรมโดยพลัน

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมต้องรายงานต่อปลัดกระทรวง หรือผู้บังคับ
บัญชาเหนือชั้นขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และหรือคณะกรรมการจริยธรรม

(๓) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับความตอบแทนและไม่ได้รับความตอบแทนใน
นิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ
และกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่การดำรง
ตำแหน่งนั้น ๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

ความในข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้า
และการมีนิติสัมพันธ์อื่นในทำนองเดียวกันด้วย

(๔) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีกรกระทำซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้าน การกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเต็มกำลัง ความสามารถที่มีอยู่ ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่นของรัฐด้วย จะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นจากการกระทำทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวก่าหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ เยี่ยงที่ปฏิบัติ ในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสม ของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้ หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชน ต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบ โดยให้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ในกรณีที่สั่ง ราชการด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาบันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่ง เพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติ ต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของ ทางการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงาน โดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับสิ่งของขวัญ แทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช่ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๗ ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ข้อมูลจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

(๔) ไม่เลียงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลียงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน

(๖) เมื่อทราบว่ามีกรณีละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๘ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้สุจริต โดยไม่หลีกเลี่ยง ละเลย หรือละเว้นการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือก่อภาระหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา อบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อขจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(๔) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(๕) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด

(๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

ข้อ ๘ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงโดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

(๒) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาต หรือไม่อนุมัติตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคลร้องขอตามกฎหมาย เว้นแต่การอันคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้กำหนดยกเว้นไว้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าว หรือได้รับการร้องขอ

ข้อ ๑๐ ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพ โดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มกำลังความสามารถ

(๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัด คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย

(๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบอบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระราชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ ๑๒ ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องสนับสนุนส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถ และขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

หมวด ๓

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

ข้อ ๑๓ ก.พ. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างทั่วถึงและจริงจัง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คຸ້ມครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการจริยธรรมและกลุ่มงานคຸ້ມครองจริยธรรม

(๓) คຸ້ມครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยตรงไปตรงมามิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๔) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่ข้าราชการและประชาชน

(๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง

(๖) ติดตาม สอดส่องการใช้บังคับ และการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรมและยังไม่มี การดำเนินการใด ก.พ.อาจมีมติให้หัวหน้าส่วนราชการของข้าราชการผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมได้

(๗) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๘) ประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ของหัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และข้าราชการทั้งปวง และจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี และผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๙) ตีความ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากประมวลจริยธรรมนี้

(๑๐) ประมวลการตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปี และเผยแพร่ให้ข้าราชการทราบเพื่อยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๑) ทบทวนว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้หรือไม่ทุกสี่ปี

(๑๒) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่จะตกลงกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

ข้อ ๑๔ ให้ ก.พ. โดยข้อเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการขึ้น เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

คณะกรรมการจริยธรรมประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์เป็นประจักษ์ โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.

(๒) กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการเลือกกันเอง ให้เหลือสองคน

(๓) กรรมการสองคนซึ่งเป็นข้าราชการในส่วนราชการที่ได้รับคัดเลือกจากข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการนั้น ตามวิธีการดำเนินการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการร่วมกันเสนอ

ให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเป็นเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม

กรรมการจริยธรรมต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของส่วนราชการนั้น

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำในการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ

(๒) สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณีที่มีข้อสงสัย หรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการเพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเร็ว

(๓) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.พ. โดยพลัน ถ้า ก.พ. มิได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมเป็นที่สุด

(๔) ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการ

(๖) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๗) เสนอผลการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ของหัวหน้าส่วนราชการต่อ ก.พ. และประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการเพื่อเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อประกอบการเลื่อนเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการในกลุ่มงาน

(๘) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อ ก.พ.

(๙) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๖ หัวหน้าส่วนราชการ และผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ หรือดำรงตำแหน่งประเภทอื่นที่ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุนส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานและความรู้ความสามารถ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ของส่วนราชการ

(๒) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ประเภท อำนวยการขึ้นไป ถูกข้าราชการผู้ใดกล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการผู้ถูก กล่าวหาานั้นไม่อาจดำเนินการเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน แต่งตั้ง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือการดำเนินการใดที่เป็น ผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของข้าราชการผู้กล่าวหาานั้น จะกระทำมิได้เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการแล้ว

(๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๔) ติดตามสอดส่องให้ข้าราชการในส่วนราชการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างเคร่งครัด

(๕) ปฏิบัติตามมติหรือคำวินิจฉัย ก.พ. หรือคณะกรรมการจริยธรรม คำแนะนำของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมมีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการไม่เห็น พ้องด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของตนและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมไปให้ ก.พ. วินิจฉัยได้ เว้นแต่กรณีนั้นมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไว้แล้ว

(๖) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควรเสนอต่อ ก.พ.

(๗) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. มอบหมาย

ข้อ ๑๗ ให้จัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมขึ้นในทุกส่วนราชการขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้ ซึ่งมีความเป็นอิสระ โดยมีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นขึ้นไปเป็นหัวหน้ากลุ่ม และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปลุกฝัง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) สืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

ให้นำความในข้อ ๑๖ (๒) มาใช้กับข้าราชการในกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมด้วย โดยอนุโลมโดยให้ ก.พ. เป็นผู้ให้ความเห็นชอบ

(๔) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๑๘ การฝ่าฝืนจริยธรรมตามความในหมวด ๒ ของประมวลจริยธรรมนี้เป็นความผิดวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ เมื่อมีกรณีการฝ่าฝืนจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าว ตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ให้หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และ ก.พ. ส่งเสริมจริยธรรม ข้าราชการ โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในการบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน ย้ายหรือโอนข้าราชการ ให้ใช้พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้นั้นพิจารณาควบคู่กับความรู้ความสามารถ

(๒) ปลุกฝังจริยธรรมให้ข้าราชการใหม่ จัดให้ข้าราชการลงลายมือชื่อรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีสมุดบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหาร และข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) ประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ

(๔) คຸ້ມครองข้าราชการผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้เพียงพอ

(๕) ยกย่องข้าราชการและส่วนราชการที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเคร่งครัด

(๖) ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

(๗) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๘) เผยแพร่ให้ประชาชน ผู้เป็นคู่สมรส ญาติ พี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูงของข้าราชการ ตลอดจนประชาชนผู้มาติดต่อราชการทราบประมวลจริยธรรมของข้าราชการ เพื่อไม่ทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนจริยธรรม

(๙) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๒๑ เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้หัวหน้ากลุ่มงานคຸ້ມครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัดนำเสนอเพื่อขอ คำวินิจฉัยหรืออนุญาตแล้วแต่กรณีจากคณะกรรมการจริยธรรมได้ ในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญ หรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วแต่กรณี คณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัย

ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าเรื่องดังกล่าวตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องสำคัญอันควรแก่การขอคำแนะนำ จากผู้ตรวจการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน
ไม่ต้องรับผิดชอบวินัย

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบ
ต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรม
ได้ทัน ข้าราชการอาจขอคำแนะนำจากหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำตามสมควร
ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็น
ปัญหาก่อน หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมอาจให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวม
เป็นสำคัญ ทั้งต้องมุ่งสร้างความสำนึกและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการ
ที่สร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ให้ส่งเรื่อง
ให้คณะกรรมการจริยธรรมและ ก.พ.ทราบ

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตามแนวทาง
ที่คณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินเคยวินิจฉัยไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิด
ทางวินัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและจัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
ในส่วนราชการทุกแห่งภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ ให้ ก.พ. จัดให้มีการ
ประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. รับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการ หัวหน้ากลุ่มงาน
คุ้มครองจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรม หัวหน้าส่วนราชการ และผู้ตรวจการแผ่นดินอย่างกว้างขวาง
และต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบหนึ่งปี
ของการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.